CÉRÉMONIES

DE LA

Consecration d'un Eveque,

(Extraites du Pontifical Romain.)

CONSECRATION

DE

MGR. EDOUARD CHARLES FABRE,

Evêque de Gratianopolis, in partibus infidelium,

ET

COADJUTEUR DE MGR. IGNACE BOURGET,

Evêque de Montréal.

1er MAI 1873.

CÉRÉMONIES

DE LA

Consécration d'un Évêque.

Le plus ancien des évêques assistants, tourné vers le consécrateur, lui dit: Reverendissime pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc præsentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis.

Le consécrateur: Habetis mandatum Apostolicum?

—Habemus.—*C.* Legatur. (*Après la lecture du mandat apostolique.*) Deo gratias.

FORMA JURAMENTI.

Ego, *N.*, Electus Ecclesiæ *N.*, ab hac hora in antea fidelis et obediens ero beato Petro Apostolo sanctæque Romanæ Ecclesiæ, et Domino nostro, Domino N. Papæ N., suisque successoribus canonice intrantibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant aut membrum, seu capiantur mala captione; aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur; vel injuriæ aliquæ inferantur, quovis quæsito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romanum et Regalia sancti

Petri adjutor eis ero ad retinendum et defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicæ Sedis in eundo et redeundo honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honorès, privilegia et auctoritatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Domini nostri Papæ, et successorum prædictorum conservare, defendere, augere et promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum vel eamdem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra vel præjudicialia personarum, juris, honoris, status et potestatis eorum machinentur. Et si talia a quibuscumque tractari vel procurari novero, impediam hoc pro posse, et quanto citius potero significabo eidem Domino nostro vel alteri per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes seu dispositiones, reservationes, provisiones, et mandata Apostolica totis viribus observabo, et faciam ab aliis observari. Hæreticos, schismaticos, et rebelles eidem Domino nostro vel successoribus prædictis pro posse persequar et impugnabo. Vocatus ad synodum, veniam, nisi præpeditus fuero canonica præpeditione. Apostolorum limina singulis trienniis personaliter per me ipsum visitabo; et Domino nostro ac successoribus præfatis rationem reddam de toto meo pastorali officio; ac de rebus omnibus ad meæ Ecclesiæ statum, ad cleri et populi disciplinam, animarum denique, quæ meæ fidei traditæ sunt, salutem quovis modo pertinentibus: et vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam et quam diligentissime exequar. Quod si legitimo impedimento detentus fuero, præfata omnia adimplebo per certum Nuntium ad hoc speciale mandatum habentem, de gremio mei capituli, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum, seu alias personatum habentem; aut, his mihi deficientibus, per diœcesanum sacerdotem; et, clero deficiente omnino, per aliquem alium Presbyterum sæcularem vel regularem spectatæ probitatis et religionis, de supradictis omnibus plene instructum. De hujusmodi autem impedimento docebo per

legitimas probationes ad sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem proponentem in Congregatione sacri Concilii per supradictum Nuntium transmittendas.

Possessiones vero ad mensam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli Ecclesiæ meæ, inconsulto Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem devenero, pœnas in quadam super hoc edita constitutione contentas eo ipso incurrere volo.

Sic me Deus adjuvet, et hæc sancta Dei Evangelia.—Deo gratias.

EXAMEN.

Le consécrateur : Antiqua sanctorum Patrum institutio docet et præcipit ut is qui ad Episcopatus ordinem eligitur antea diligentissime examinetur cum omni charitate de fide sanctæ Trinitatis, et interrogetur de diversis causis et moribus quæ huic regimini congruunt ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum : *Manus nemini cito imposueris ;* et ut etiam is, qui ordinandus est, erudiatur, qualiter sub hoc regimine constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei ; et ut irreprehensibiles sint qui ei manus ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate et præcepto interrogamus te, dilectissime frater, charitate sincera, si omnem prudentiam tuam, quantum tua capax est natura, divinæ Scripturæ sensibus accommodare volueris.

L'élu: Ita ex toto corde volo in omnibus consentire et obedire.

C. Vis ea, quæ ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui ordinandus es, et verbis docere et exemplis ?—Volo.

—Vis traditiones orthodoxorum Patrum ac Decretales sanctæ et Apostolicæ Sedis constitutiones veneranter suscipere, docere ac servare ?—Volo.

—Vis beato Petro Apostolo, cui a Deo data est potestas ligandi ac solvendi, ejusque Vicario Domino nostro, Domino N. Papæ N.

suisque Successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem et obedientiam, secundum canonicam auctoritatem per omnia exhibere ?—Volo.

—Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum poteris, Domino adjuvante, ad omne bonum commutare ?—Volo.

—Vis castitatem et sobrietatem cum Dei auxilio custodire et docere ?—Volo.

—Vis semper in divinis esse negotiis mancipatus et à terrenis negotiis vel lucris turpibus alienus quantum te humana fragilitas consenserit posse ?—Volo.

—Vis humilitatem et patientiam in teipso custodire et alios similiter docere ?—Volo.

—Vis pauperibus et peregrinis omnibusque indigentibus esse propter nomen Domini affabilis et misericors ?—Volo.

—Hæc omnia et cætera bona tribuat tibi Dominus, et custodiat te atque corroboret in omni bonitate. R. Amen.

C. Credis, secundum intelligentiam et capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate Deitatem, coessentialem, consubstantialem, coæternam et coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis et majestatis, creatorem omnium creaturarum, a quo omnia, per quem omnia, et in quo omnia, quæ sunt in cœlo et in terra, visibilia et invisibilia, corporalia et spiritualia.—Assentio et ita credo.

—Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum et perfectum ?—Credo.

—Credis ipsum Filium Dei, Verbum Dei æternaliter natum de Patre, consubstantialem, coomnipotentem et coæqualem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu sancto ex Maria semper Virgine, cum anima rationali, duas habentem nativitates, unam ex Patre æternam, alteram ex Matre temporalem, Deum verum et hominem verum, proprium in utraque natura atque

perfectum, non adoptivum, nec phantasmaticum, sed unicum, et unum Filium Dei in duabus et ex duabus naturis, sed in unius personæ singularitate, impassibilem et immmortalem divinitate, sed in humanitate pro nobis et pro salute nostra passum vera carnis passione, et sepultum, ac tertia die resurgentem a mortuis vera carnis resurrectione; die quadragesimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, et anima ascendisse ad cœlum, et sedere ad dexteram Patris; inde venturum judicare vivos et mortuos, et redditurum unicuique secundum opera sua, sive bona fuerint sive mala?—Assentio, et ita per omnia credo.

—Credis etiam Spiritum sanctum, plenum et perfectum verumque Deum, a Patre et Filio procedentem, coæqualem et coessentialem, coomnipotentem et coæternum per omnia Patri et Filio?—Credo.

—Credis hanc sanctam Trinitatem non tres Deos, sed unum Deum omnipotentem, æternum, invisibilem et incommutabilem?—Credo.

—Credis sanctam, catholicam et apostolicam unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur verum baptisma et vera omnium remissio peccatorum?—Credo.

—Anathematizas etiam omnem hæresim, extollentem se adversus hanc sanctam Ecclesiam catholicam?—Anathematizo.

—Credis etiam veram resurrectionem ejusdem carnis, quam nunc gestas, et vitam æternam?—Credo.

—Credis etiam novi et veteris Testamenti, legis et Prophetarum et Apostolorum unum esse auctorem Deum ac Dominum omnipotentem?—Credo.

—Hæc tibi fides augeatur a Domino ad veram et æternam beatitudinem, dilectissime frater in Christo. R. Amen.

Ici la Messe commence.

Après l'Épitre, le consécrateur dit :

Episcopum oportet judicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, baptizare, et confirmare.

Oremus, fratres charissimi, ut huic Electo utilitati Ecclesiæ providens benignitas omnipotentis Dei gratiæ suæ tribuat largitatem. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Puis on chante les Litanies des Saints.

Après ces mots: Ut omnibus fidelibus defunctis &c., *le consécrateur ajoute en bénissant l'élu :* Ut hunc præsentem electum benedicere digneris. R. Te rogamus, audi nos.

Ut hunc præsentem electum benedicere et sanctificare digneris. R. Te rogamus, audi nos.

Ut hunc præsentem electum benedicere, et sanctificare et consecrare digneris. R. Te rogamus, audi nos.

Puis on achève les Litanies.

Alors le consécrateur pose le livre des Evangiles sur la tête et les épaules de l'élu ; ensuite le consécrateur et les évêques assistants imposent les mains à l'élu, en disant : Accipe Spiritum Sanctum.

Oraison : Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et inclinato super hunc famulum tuum cornu gratiæ sacerdotalis, benedictionis tuæ in eum effunde virtutem. Per Dominum &c.

Préface : Vere dignum et justum est, æquum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, honor omnium dignitatum, quæ gloriæ tuæ sacris famulantur ordinibus ; Deus, qui Moysen famulum tuum secreti familiaris affatu, inter cætera cœlestis documenta culturæ, de habitu quoque indumenti sacerdotalis instituens, electum Aaron mystico amictu vestiri inter sacra jussisti, ut intelligentiæ sensum de exemplis priorum caperet secutura posteritas, ne eruditio doctrinæ tuæ ulli deesset ætati. Cum et apud veteres reveren-

tiam ipsa significationum species obtineret, et apud nos certiora essent experimenta rerum, quam ænigmata figurarum. Illius namque Sacerdotii anterioris habitus nostræ mentis ornatus est, et Pontificalem gloriam non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animarum. Quia et illa, quæ tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quæ in ipsis erant intelligenda poscebant. Et idcirco huic famulo tuo, quem ad summi Sacerdotii ministerium elegisti, hanc, quæsumus Domine, gratiam largiaris, ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum, et in multimodi operis varietate signabant, hoc in ejus moribus actibusque clarescat. Comple in sacerdote tuo ministerii tui summam, et ornamentis totius glorificationis instructum, cœlestis unguenti rore sanctifica.

Pendant qu'on chante le Veni Creator *le consécrateur fait à l'élu l'onction sainte sur la tête, en disant :*

Ungatur et consecretur caput tuum cœlesti benedictione in ordine Pontificali. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. R. Amen.

—Pax tibi. R. Et cum spiritu tuo.

Suite de la Préface : Hoc, Domine, copiose in caput ejus influat, hoc in oris subjecta decurrat, hoc in totius corporis extrema descendat, ut tui Spiritus virtus et interiora ejus repleat et exteriora circumtegat. Abundet in eo constantia fidei, puritas dilectionis, sinceritas pacis. Sint speciosi munere tuo pedes ejus ad evangelizandum pacem, ad evangelizandum bona tua. Da ei, Domine, ministerium reconciliationis in verbo et in factis, in virtute signorum et prodigiorum. Sit sermo ejus et prædicatio non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus et virtutis. Da ei, Domine, claves regni cœlorum, ut utatur, non glorietur potestate, quam tribuis in ædificationem, non in destructionem. Quodcumque ligaverit super terram sit ligatum et in cœlis, et

quodcumque solverit super terram sit solutum in cœlis. Quorum retinuerit peccata retenta sint, et quorum remiserit tu remittas. Qui maledixerit ei sit ille maledictus, et qui benedixerit ei benedictionibus repleatur. Sit fidelis servus et prudens, quem constituas tu, Domine, super familiam tuam, ut det illis cibum in tempore opportuno et exhibeat omnem hominem perfectum. Sit sollicitudine impiger, sit spiritu fervens, oderit superbiam, humilitatem ac veritatem diligat neque eam unquam deserat, aut laudibus aut timore superatus. Non ponat lucem tenebras, nec tenebras lucem : non dicat malum bonum nec bonum malum. Sit sapientibus et insipientibus debitor, ut fructum de profectu omnium consequatur. Tribuas ei, Domine, cathedram Episcopalem, ad regendum Ecclesiam tuam, et plebem sibi commissam. Sis ei auctoritas, sis ei potestas, sis ei firmitas. Multiplica super eum benedictionem et gratiam tuam, ut ad exorandam semper misericordiam tuam tuo munere idoneus et tua gratia possit esse devotus. Per Dominum &c.

To. 2.

Un - guen-tum in ca - pi- te, quod de - scen - dit in

bar - bam, bar - bam A - a - ron, quod de - scen - dit

in o- ram ve-sti-men - ti e - - jus man-da-vit Do - mi-

nus be-ne- di-cti - o - nem in sæ - cu - lum. E u o u a e.

Psaume 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum : * habitare fratres in unum.

Sicut unguentum in capite : * quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod descendit in oram vestimenti ejus : * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem : * et vitam usque in sæculum.

Gloria Patri, &c.

Puis on répète l'antienne Unguentum.

Pendant qu'on chante le consécrateur fait à l'élu l'onction sainte sur les mains en forme de croix, en disant :

Ungantur manus istæ de oleo sanctificato et Chrismate sanctificationis, sicut unxit Samuel David Regem et Prophetam; ita ungantur et consecrentur. In nomine Dei Patris, et Filii, et Spiritus sancti facientes imaginem sanctæ crucis Salvatoris nostri Jesu Christi, qui nos a morte redemit et ad regna cœlorum perduxit; exaudi nos, pie Pater omnipotens, æterne Deus, et præsta ut, quod te rogamus, exoremus. Per eumdem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te ad Pontificatus sublimari voluit dignitatem, ipse te Chrismate et mysticæ delibutîonis liquore perfundat et spiritualis benedictionis ubertate fœcundet; quidquid benedixeris, benedicatur, et quidquid sanctificaveris, sanctificetur, et consecratæ manus istius vel pollicis impositio cunctis proficiat ad salutem. R. Amen.

Ensuite le consécrateur bénit le bâton pastoral, en disant :

Oremus. Sustentator imbecillitatis humanæ Deus, benedic baculum istum, et quod in eo exterius designatur, interius in moribus hujus famuli tui, tuæ propitiationis clementia, operetur. Per Christum &c.

Il le présente au nouveau consacré, en disant :

Accipe baculum Pastoralis officii, ut sis in corrigendis vitiis pie

sæviens, judicium sine ira tenens, in fovendis virtutibus auditorum animos demulcens, in tranquillitate severitatis censuram non deserens. ℟. Amen.

Il bénit l'anneau, en disant :

Oremus. Creator et conservator humani generis, dator gratiæ spiritualis, largitor æternæ salutis : tu, Domine, emitte benedictionem tuam super hunc annulum ; ut quicumque hoc sacrosanctæ fidei signo insignitus incesserit, in virtute cœlestis defensionis ad æternam vitam sibi proficiat. Per Christum &c.

Il le met au doigt du nouveau consacré, en disant :

Accipe annulum, fidei scilicet signaculum : quatenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclesiam, intemerata fide ornatus, illibate custodias. ℟. Amen.

Il lui présente le livre des Saints Evangiles, en disant :

Accipe Evangelium, et vade, prædica populo tibi commisso ; potens est enim Deus ut augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Il lui donne le baiser de paix, en disant : Pax tibi.—Et cum spiritu tuo.

Puis on continue la Messe.

Avant le dernier Evangile le consécrateur bénit la mitre, en disant :

Oremus. Domine Deus, Pater omnipotens, cujus præclara bonitas est, et virtus immensa, a qua omne datum optimum et omne donum perfectum, totiusque decoris ornamentum, benedicere et sanctificare dignare hanc mitram hujus famuli tui Antistitis capiti imponendam. Per Christum &c.

Il met la mitre sur la tête du consacré, en disant :

Imponimus, Domine, capiti hujus Antistitis et agonistæ tui galeam munitionis et salutis, quatenus decorata facie et armato capite

cornibus utriusque Testamenti terribilis appareat adversariis veritatis; ut, te ei largiente gratiam, impugnator eorum robustus existat, qui Moysi famuli tui faciem ex tui sermonis consortio decoratam, lucidissimis tuæ claritatis ac veritatis cornibus insignisti, et capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi jussisti. Per Christum &c.

Ensuite il bénit les gants, en disant :

Oremus. Omnipotens Creator, qui homini ad imaginem tuam condito manus discretionis insignitas, tanquam organum intelligentiæ, ad recte operandum dedisti; quos servari mundas præcepisti, ut in eis anima digne portaretur et tua in eis digne consecrarentur mysteria, benedicere et sanctificare dignare manuum hæc tegumenta; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis, quam operis ei munditiam tua misericordia subministret. Per Christum &c.

Il les met aux mains du consacré, en disant :

Circumda, Domine, manus hujus ministri tui munditia novi hominis, qui de cœlo descendit; ut, quemadmodum Jacob, dilectus tuus pelliculis hædorum opertis manibus paternam benedictionem, oblato patri cibo potuque gratissimo, impetravit, sic et iste, oblata per manus suas hostia salutari, gratiæ tuæ benedictionem impetrare mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit semetipsum. R. Amen.

Puis il lui met l'anneau pontifical, lui donne le bâton pastoral, et l'intronise.

On chante ensuite le Te Deum, *pendant lequel le nouvel évêque parcout l'église en bénissant le peuple.*

To. 6.

Fir-me-tur ma-nus tu - a, et ex-al-te - tur dex-te-ra tu - - a; ju-sti-ti-a et ju-di-ci-um præ-pa-ra-ti-o se-dis e-jus. *Gloria Patri.* Si-cut e-rat in prin-ci-pi-o, et nunc, et sem-per, et in sæ-cu-la sæ-cu-lo-rum. A-men. *Repet. Ant.*

Oremus. Deus, omnium fidelium pastor et rector, hunc famulum tuum, quem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice : da ei, quæsumus, verbo et exemplo quibus præest proficere, ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Christum &c.

Puis le nouvel évêque donne la bénédiction.

Enfin il vient faire trois génuflexions devant le consécrateur, en chantant : Ad multos annos.

Après quoi l'on récite le dernier Evangile.

